

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת
שרון ניר
אביגדור ליברמן
עודד פורר
יבגני סובה
יוליה מלינובסקי
חמד עמאר

פ/25/6559

הצעת חוק הרשויות המקומיות (פטור חיילים, נפגעי מלחמה ושוטרים מארנונה) (תיקון – הנחה בארנונה למשרת בשירות מילואים פעיל) (הוראת שעה), התשפ"ו–2026

הוספת סעיף 3א – 1. בחוק הרשויות המקומיות (פטור חיילים, נפגעי מלחמה ושוטרים מארנונה), הוראת שעה התשי"ג–1953¹, אחרי סעיף 3 יבוא :

3א. (א) חייל מילואים כהגדרתו בחוק שירות למשרת בשירות מילואים פעיל – הוראת שעה "פטור חלקי 3א. (א) חייל מילואים כהגדרתו בחוק שירות למשרת בשירות מילואים פעיל – הוראת שעה" המילואים, התשס"ח–2008², אשר שירת שירות מילואים פעיל במהלך התקופה שמיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) עד תום תוקפה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף שניתנה ביום האמור לפי חוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א–1951³, יהיה פטור מתשלום בשיעור של 50% מארנונה שהיה חייב בה בתקופת שירותו.

(ב) משרד הפנים ישפה את הרשויות המקומיות בגין אובדן הכנסות ארנונה בשווי הפטור המוענק לפי סעיף זה."

דבר הסבר

חוק הרשויות המקומיות (פטור חיילים, נפגעי מלחמה ושוטרים מארנונה), התשי"ג–1953, מעניק פטור מארנונה לחיילים בשירות סדיר, שוטרים ונפגעי מלחמה. עם זאת, החוק לא מספק את ההכרה

¹ ס"ח התשי"ג, עמ' 62.

² ס"ח התשס"ח, עמ' 502.

³ ס"ח התשי"א, עמ' 78.

וההטבות המגיעות למשרתי המילואים בעתות חירום ומלחמה, במיוחד שאלה נמצאים בשירות פעיל ותורמים, במקרים רבים, את מיטב זמנם ואף את בריאותם להבטחת ביטחונה של מדינת ישראל. בתקופות של חירום, דוגמת מלחמת חרבות ברזל, המילואימניקים מהווים את עמוד השדרה של מערכת הביטחון והם נדרשים להקריב את עצמם באופן יוצא דופן, תוך שהם משאירים מאחוריהם את משפחתם, פרנסתם ולעיתים גם את הלימודים או הקריירה האישית שלהם.

ההשלכות הכלכליות של שירות מילואים פעיל בתקופות מלחמה הן רבות. משרתי המילואים, שלעיתים נדרשים להפסיק את עיסוקיהם הרגילים, מתמודדים עם קשיים כלכליים נוספים. משפחותיהם, שנשארות מאחור, נושאות בנטל הכלכלי, לעיתים מבלי יכולת להתמודד עם השפעתה של התקופה הקשה מבחינה פיננסית. בעוד שהחוק מעניק פטור מארנונה לחיילים בשירות סדיר ולנפגעי מלחמה, אין הוא מספק את ההכרה הראויה למשרתים במילואים המהווים את החזית השנייה והלא פחות חשובה בשמירה על ביטחון המדינה.

הצעת החוק מציעה להעניק פטור חלקי מארנונה בשיעור של 50% למשרת מילואים פעיל, אשר שירת בשירות מילואים פעיל במהלך התקופה שמיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) ועד תום תוקפה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף שניתנה ביום האמור, לפי חוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951. מדובר בהטבה שתיתן למילואימניקים בתקופה שבה הם נמצאים בשירות פעיל, ובמטרה להקל על הנטל הכלכלי המוטל עליהם ועל משפחותיהם בתקופת הלחימה.

הפטור יינתן לתקופה שבה המילואימניק נדרש לשירות פעיל, אשר פעמים רבות יכול להימשך שבועות או חודשים, ובמהלכה הוא נדרש להפסיק את כל עיסוקיו הרגילים. מתן הפטור מארנונה יסייע בשיפור המצב הכלכלי של משפחות המילואימניקים, ויקל במעט את העומס הכלכלי הנגרם כתוצאה מהשירות המלחמתי.

כחלק בלתי נפרד מהצעת החוק, ישנו מנגנון שיפוי המיועד לרשויות המקומיות. המדינה תתחייב לשפות את הרשויות המקומיות בגין אובדן הכנסות הארנונה הנובעות מהפטור שניתן למשרתי המילואים. השיפוי יינתן בסכום השווה לשווי הפטור המוענק לפי סעיף זה, באופן שמאפשר לרשויות המקומיות להמשיך לתפקד כראוי ולספק את השירותים המוניציפליים לתושביהן מבלי להיתקל בקשיים כלכליים כתוצאה מההטבה הניתנת למילואימניקים. חשוב לציין כי ההטבה למילואימניקים לא תוביל לפגיעה בתקציב הרשויות המקומיות, וכך יישמר האיזון הכלכלי, תוך שמירה על יכולתן של הרשויות להעניק שירותים חיוניים בשגרה ובחירום.

הצעת החוק נועדה להוקיר את מאבקם של משרתי המילואים, אשר תורמים את חלקם למען ביטחון המדינה ומסכנים את זמנם, עתידם ומשפחותיהם. היא נועדה להקל עליהם כלכלית בתקופה מאתגרת ומורכבת, שבהם הם נדרשים למאמץ לאומי יוצא דופן. במקביל, מנגנון השיפוי המובא בהצעה מבטיח כי הרשויות המקומיות לא ייפגעו מהטבה זו, ובכך נשמרת היכולת של כל מערכת השירותים הציבוריים לתפקד בצורה מיטבית.

הצעת החוק אינה רק הכרה במילואימניקים ובמאבקם, אלא גם צעד חשוב בהשגת צדק כלכלי עבורם, תוך שמירה על יציבות כלכלית ברשויות המקומיות, אשר הן הגוף הקרוב ביותר לאזרח. בכך, מדינת ישראל מצהירה על מחויבותה להכיר במאמציהם ובתרומתם של המילואימניקים, ומספקת להם את התמיכה שמגיעה להם בזמן מלחמה – תוך שמירה על תחושת ביטחון כלכלי.

הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חברת הכנסת שרון ניר וקבוצת חברי הכנסת (פ/5201/25); הוסרה מסדר היום ביום ד' בטבת התשפ"ו (14 בדצמבר 2025)).

הצעת החוק זהה לפ/5201/25 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ט בשבט התשפ"ו (16.02.2026)